

Vertaisarvioinnin osaamisen lisääminen LaStrada-verkostossa

Kuinka tavoitteemme täyttyi
laatustrategian toimeenpanon hankkeen
aikana

Miksi vertaisarviointia

- Yhtenä hankkeen tavoitteena oli lisätä LaStrada-verkoston vertaisarvioinnin osaamista
 - Keino sitouttaa henkilöstöä laatutyöhön
 - Laadun jatkuvan parantamisen yksi keino
 - Verkostossa mukana erilaisia kumppaneita → vertaisarviointi soveltuva keino oppia toisilta sekä jakaa ja saada hyviä käytänteitä

Vertaisarvioinnin koulutusta verkostolle 6.9.2012

- Syyskuussa 2012 opetusneuvokset Leena Koski ja Pirjo Väyrynen kouluttivat LaStrada-verkostoa vertaisarvioinnista
- Koulutukseen osallistui yhteensä noin kuusikymmentä opettajaa (Esedu, SAKKY, POKE, Partaharjun opisto, Koulutuskeskus Agricola sekä YSAO)
- Ennakkotehtävä + koulutuspäivä = onnistunut lopputulos!

Verkoston kokemuksia koulutuksesta

- Koulutus selkeytti vertaisarvioinnin kokonaiskuvaa → helpommin lähestyttävä
 - Koulutuksen ohella käytännön harjoittelu tärkeää
 - Ennen koulutusta olisi hyvä olla jotain konkreettista suunniteltuna, tällöin koulutusta voidaan hyödyntää tehokkaammin
 - Ennakkotehtävä hyödyllinen → huolella tehty tehtävä tehosti koulutuksen omaksumista
- Kokonaisuutena verkosto oli erittäin tyytyväinen koulutukseen!

Koulutuksen jälkeen

- Tällä hetkellä verkostossa tunnustellaan vertaisarviointikumppaneita ensi vuodelle
- Myös verkoston ulkopuolisten kumppaneiden kanssa vertaisarviointia: Esedu ja Salpaus vertaisarvioivat helmikuussa 2013

Järvi-Seudun oppisopimustoimijoiden vertaisarviointihanke; Kokemuksia vertaisarvioinnista 10.-11.10.2012

- Koordinaattorina hankkeessa on:
 - Jyväskylän koulutuskuntayhtymä/Jyväskylän oppisopimuskeskus/Krista Hanski
- Partnereina hankkeessa ovat:
 - Savon koulutuskuntayhtymä/Savon oppisopimuskeskus
 - Etelä-Savon Koulutus Oy/Oppisopimuspalvelut
 - Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä/Pohjois-Karjalan oppisopimuskeskus
 - Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän oppisopimustoimisto/Heli Skantz toimii Jyväskylän oppisopimuskeskuksen seudullisena yhteistyökumppanina

Hankkeen tavoitteet:

- Pilotoida kansallisia oppisopimuskoulutuksen arviointikriteerejä ja vertaisarviointimenetelmää
- Arvioida ja kehittää oppisopimuskoulutuksen keskeisiä prosesseja
- Lisätä oppisopimuskoulutuksen prosessien läpinäkyvyyttä
- Yhdenmukaistaa eri oppisopimustoimijoiden toimintatapoja

Hankkeen toteuttaminen:

- Arvioinnin kohteena oppisopimuskoulutuksen suunnittelu ja oppisopimuksen solmiminen
- Prosessien itsearviointi SWOT-menetelmällä
- Vertaisarvioijien kaksipäiväinen arviointikäynti
- Vertaisarvioinnissa on mukana partnereiden edustajat, työelämän edustajat (työnantajat/työpaikkakouluttajat), opiskelijat, tietopuolisen koulutuksen kouluttajat ja asiantuntijat
- Vertaisarvioinnin tuloksista palautetilaisuus ja raportti
- Itsearviointin ja vertaisarvioinnin pohjalta tehdään toiminnan kehittämissuunnitelma

Kokemuksia ja havaintoja:

- Huolellinen perehtyminen ennakkoaineistoon on arviointiprosessin onnistumisen kannalta tärkeää - varattava siihen riittävästi aikaa ja työrauhaa etukäteen
- Ennakkoaineiston on oltava riittävä laaja ja monipuolinen, mutta myös tarkoituksenmukainen rajausta on tärkeää, jotta arviointiprosessi pysyy hallinnassa - arvioija pystyy omaksumaan asian ennakkoon ja työskentelemään luontevasti aineiston pohjalta arviointitilanteessa
- Arvioijien kannattaa sopia etukäteen työnjaosta ja dokumentointimallista haastattelutilanteessa ja raportoinnissa ("asia hoitui hyvin, koska oltiin tuttuja, asia oli tuttua ja hankkeen toimijat olivat tehneet mallit ja pohjat")
- Haastatteluihin valmistautumiseen on hyvä varata riittävästi aikaa ja ehkä tämä voisi olla hedelmällisempää tehdä esim. edellisenä päivänä tai voisiko onnistua videoneuvottelulla tms., koska haastattelupäivä on aika tiivis yhteenvedoineen. Toisaalta tämä malli pidentää prosessia kolmeen työpäivään. Aikaresurssi!
- Ajankäyttö: valmistautuminen 1 päivä, arviointi 2 päivää ja raportointi 1 päivä eli yhteensä n. 4 päivää

Kokemuksia ja havaintoja:

- Haastatteluihin kannattaa miettiä valmiiksi vain muutamia ydinkysymyksiä/indikaattori. Tilanne kyllä ohjaa lisäkysymyksiin. Pj. huolehtii, että pysytään asian ytimessä. Haastattelu-aika oli 45 min. Se kului nopeasti eikä siinä kolmen haastateltavan kanssa ehdi hirveän monta kysymystä käsitellä.
- Yhteenvedo on hyvä tehdä heti haastattelun jälkeen, asia on silloin käsissä ja muistissa, tähän myös varattava riittävästi aikaa.
- Palautetilaisuus oli hyvää ammatillista vuoropuhelua ja pohtimista, josta voi peilata paljon oman toiminnan kehittämiseen.
- Palauteraportti kokoaa prosessin (on tehty). Oma henkilökohtainen päätöspohdinta on myös hyvä tehdä ainakin mielessään, jotta kokemus muodostaa kokonaisuuden. Helpottaa mahdollista seuraavaa arviointiprosessia.
- Itsearviointi olisi hyvä tehdä tässä rinnalla tai vaikka etupainotteisesti (HS ei ehtinyt), mutta helpottaisi kokonaisuuden haltuunottoa.
- Arviointiprosessi kokonaisuudessaan tarvitsee paljon työaikaa ja syventymistä ja harkintaa; mihin, milloin, kuka, mitä prosessilla haetaan ja on hyötyä sillä on mahdollista saada.

Antia:

- Mahdollisesti tai pakotti perehtymään kansallisiin arviointikriteereihin ja arvioimaan niitä rakentavan kriittisesti
- Oivallinen ammatillinen kohtaamisen ja yhteisen pohdinnan mahdollisuus (opso-toimijat keskenään sekä suhteessa kouluttajiin ja asiakkaisiin)
- Avasi arkipäivän asioiden sisältöjä asiakkaan näkökulmasta
- Lisäsi ymmärrystä asiakkaan toimintaan ja tarpeisiin (esim. henkilökohtaistamiseen liittyvissä asioissa)
- Nosti keskusteluun asioita, jotka tuntuvat itsestään selvyyksiltä, mutta eivät niitä välttämättä olekaan

Antia:

- Antoi hyvän mahdollisuuden syventää arvioijaverkoston asiantuntijayhteistyötä
- Kolkutteli rutiineja ja oli mahdollisuus tarkastella käytänteitä objektiivisemmin (se kyllä vaati tietoista ponnistelua, 10 v. opsossa, ”opso-lappuja” on silmien seudulla)
- Edelliseen viitaten, lappuja putosi silmiltä...
- Antoi mahdollisuuden tarkastella erilaisia toimintamalleja ja ottaa käyttöön parhaita
- Selkeytti omaa laatuprosessia (prosessikuvausten päivitys ja uusien tarvittavien kuvausten teko)

Antia:

- Lisäsi omaa motivaatiota työhön ja sen kehittämiseen
- Toi peilauspintaa omaan työhön, osaamiseen ja kehittymiseen
- Antoi kokemusta menetelmäosaamisesta ja vahvisti sitä (ohjaukselliset menetelmät, vertaisarviointimenetelmä)
- Oli erittäin hyvä ammatillisen kehittymisen ja kehittämisen kokemus
- Palautekeskustelu on erityisen antoisa
- Itsearviointin ja vertaisarviointin pohjalta Jyväskylän oppisopimustoimisto tekee toiminnan kehittämissuunnitelman vuoden -12 loppuun mennessä

Miten eteenpäin?

- Jatkohanke 2013
- Nykyinen koordinaattori ja partnerit jatkavat
- Uusina partnereina mukaan tulevat:
 - Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä/Oppisopimustoimisto (siis virallisesti)
 - Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä/Ylä-Savon ammattiopisto/Oppisopimus
 - Itä-Savon koulutuskuntayhtymä/Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto/Oppisopimustoimisto
 - JEDU/Haapavesi toimii ” kriittisenä kaverina”
- Arvioitavana kohteena oppisopimuskoulutuksen toteuttaminen -arviointialue